

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-324-6-28>

УДК: 338.48

Ірина ПАНОВА

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1975-5644>

e-mail: iryna.panova@karazin.ua

Михайло СІДОРОВ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5911-4817>

e-mail: m.sidorov@karazin.ua

Андрій ПУЗАНОВ

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5302-4721>

e-mail: puzanovandrew78@gmail.com

ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АСОЦІАЦІЙ ТА ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК З ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЛОВОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Вплив міжнародних асоціацій та професійних спілок на розвиток туристичної галузі є ключовим аспектом в її сучасній динаміці. Діловий туризм, або корпоративний туризм, є важливою складовою туристичної індустрії, яка відіграє значущу роль у глобальному господарстві та суспільстві. Міжнародні асоціації і професійні спілки створюють фундамент для співпраці та координації у цій галузі, сприяючи створенню стандартів, розвитку інновацій та підвищенню якості послуг. Зазначено, що однією з ключових організацій, що впливають на діловий туризм, є Всесвітня туристична організація (UNWTO), яка є головним глобальним органом, що сприяє розвитку та регулюванню туристичної галузі. Досліджено, що вплив міжнародних асоціацій та професійних спілок на діловий туризм полягає в підвищенні конкурентоспроможності та ефективності галузі. Вони сприяють розвитку інфраструктури, створенню нових туристичних продуктів, впровадженню інновацій та забезпечують збалансований розвиток галузі в різних регіонах світу. Крім того, вони впливають на формування та виконання туристичних політик, що сприяє сталому розвитку сектору. Обґрунтовано, що міжнародні асоціації та професійні спілки грають незамінну роль у розвитку туристичної галузі, зокрема в сфері ділового туризму. Їх вплив проявляється у створенні стандартів, регулюванні, розвитку інновацій, підвищенні якості послуг та підтримці сталого росту туристичної галузі. Вони сприяють створенню сприятливого середовища для підприємств, які діють у цій галузі, і допомагають їм адаптуватися до змін у глобальному туристичному середовищі. Висвітлено, що міжнародні асоціації та професійні спілки активно співпрацюють з урядовими органами та іншими зацікавленими сторонами для розв'язання суттєвих питань, пов'язаних з діловим туризмом. Вони можуть впливати на формування та виконання туристичних політик, що сприяє сталому росту сектору і забезпечує сприятливий клімат для бізнесу.

Ключові слова: діловий туризм, міжнародні асоціації, професійні спілки, Всесвітня туристична організація

Iryna PANOVA, Mykhailo SIDOROV, Andriy PUZANOV

V. N. Karazin Kharkiv National University

THE INFLUENCE OF INTERNATIONAL ASSOCIATIONS AND PROFESSIONAL UNIONS OF THE ORGANIZATION OF BUSINESS TOURISM ON THE DEVELOPMENT OF THE TOURISM INDUSTRY

The influence of international associations and professional unions on the development of the tourism industry is a key aspect in its modern dynamics. Business tourism, or corporate tourism, is an important component of the tourism industry, which plays a significant role in the global economy and society. International associations and professional unions create a foundation for cooperation and coordination in this field, contributing to the creation of standards, the development of innovations and the improvement of the quality of services. It is noted that one of the key organizations influencing business tourism is the World Tourism Organization (UNWTO), which is the main global body promoting the development and regulation of the tourism industry. It has been studied that the influence of international associations and professional unions on business tourism consists in increasing the competitiveness and efficiency of the industry. They contribute to the development of infrastructure, the creation of new tourism products, the introduction of innovations and ensure the balanced development of the industry in different regions of the world. In addition, they influence the formation and implementation of tourism policies, which contributes to the sustainable development of the sector. It is substantiated that international associations and trade unions play an indispensable role in the development of the tourism industry, in particular in the field of business tourism. Their influence is manifested in the creation of standards, regulation, development of innovations, improvement of the quality of services and support of sustainable growth of the tourism industry. They contribute to the creation of an enabling environment for businesses operating in the industry and help them adapt to changes in the global tourism environment. It was highlighted that international associations and trade unions are actively cooperating with government bodies and other interested parties to resolve significant issues related to business tourism. They can influence the formation and implementation of tourism policies, which contributes to the sustainable growth of the sector and provides a favorable climate for business.

Keywords: business tourism, international associations, professional unions, World Tourism Organization

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями

Глобальне суспільство стоїть перед значними викликами сьогодення, які полягають в аналізі впливу міжнародних асоціацій та професійних спілок на туристичну галузь. Основна проблема зводиться до того, як ці організації впливають на розвиток саме ділового туризму та туризму взагалі в усьому світі. Питання про вплив міжнародних асоціацій та професійних спілок на розвиток туристичної галузі є актуальним сьогодні і потребує подальших досліджень для розкриття конкретних аспектів цього впливу та розв'язання практичних завдань, спрямованих на удосконалення туристичної індустрії та забезпечення її сталого розвитку.

Формулювання цілей статті

Метою статті є дослідження проблем та перспектив впливу міжнародних асоціацій та професійних спілок з організації ділового туризму на розвиток туристичної галузі у сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу

Дослідженням розвитку ділового туризму в Україні займається чимало вітчизняних науковців, зокрема: Андренко І., Безуглий В., Білосоров А., Дехтяр Н., Парфіненко А., Гапоненко А., Євтушенко О., Згурська Ю., Шамара І. та інші. Вони проводять дослідження різних аспектів ділового туризму в Україні, включаючи аналіз туристичних потоків, вплив ділового туризму на економіку та інші сфери суспільства, розробку стратегій просування туристичних послуг, та інші питання, що стосуються цієї галузі. Внесок цих науковців сприяє розвитку ділового туризму в Україні та сприяє розумінню його ролі у сучасному суспільстві. Але сьогодні все ще залишається низка дискусійних питань, які потребують досліджень [2].

У світі, де діловий туризм стає все більш важливою складовою економіки, вплив міжнародних асоціацій та професійних спілок стає незамінним чинником в його розвитку. Вони створюють умови для підвищення якості послуг, забезпечують сталість індустрії та сприяють її інноваційному розвитку. Разом з урядовими органами і іншими зацікавленими сторонами, вони грають ключову роль у формуванні майбутнього ділового туризму, який буде сприяти економічному росту та покращанню якості життя людей.

У цивілізованому світі різноманітні професійні об'єднання формуються з метою спільного вирішення проблем та завдань [7]. Головною метою подібних асоціацій є створення насиченого інформаційного середовища для їхніх членів, яке вони можуть використовувати в повсякденній практиці та, де відбувається обмін знаннями та know-how.

У сфері ділового туризму по всьому світу існує багато міжнародних асоціацій, які об'єднують фахівців різних галузей. Серед найбільш відомих зазначимо:

Міжнародна асоціація бізнес-туризму (ІВТА) заснована у 1974 році, та об'єднує 13 національних асоціацій із таких країн, як Австралія, Австрія, Данія, Фінляндія, Франція, Люксембург, Нідерланди, Норвегія, Іспанія, Швеція, Великобританія, Канада і США [12].

ІВТА виступає як федерація, що дозволяє більш як 4000 фахівцям у галузі ділового туризму, які є членами національних асоціацій, обмінюватися досвідом та отримувати необхідну інформацію для своєї професійної діяльності. Членами Асоціації можуть бути як національні асоціації ділового туризму, так і професійні постачальники послуг у цій галузі, відомі як асоційовані члени (рис. 1).

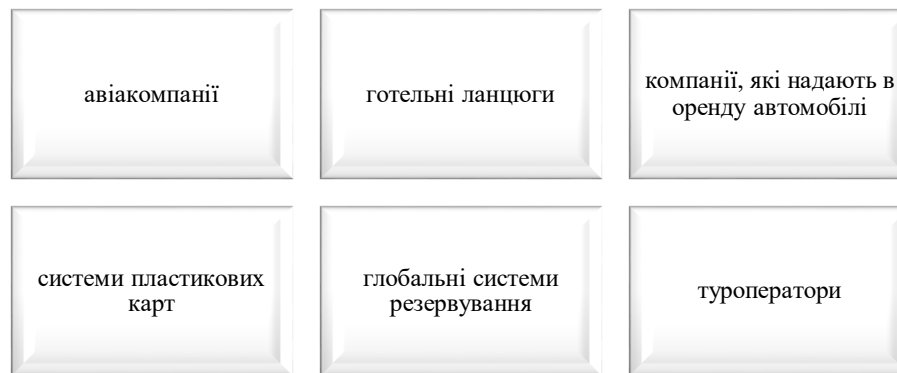

Рис. 1. Професійні постачальники послуг у сфері ділового туризму

Складено автором за матеріалами: [1]

Вважається, що Найбільшою національною асоціацією, яка входить до складу Міжнародної асоціації бізнес-туризму (ІВТА), є саме американська NBTA (National Business Travel Association) із членською базою, яка налічує більш аніж 2000 осіб [12].

Структура асоціації передбачає два види членства: повне та асоційоване. Повні члени (Direct members) представляють собою фірми та організації, які регулярно направляють своїх співробітників у

службові поїздки. Асоційовані члени (Allied Members) охоплюють постачальників різноманітних послуг, що є необхідними для організації ділових подорожей. Важливо зазначити, що національна асоціація об'єднує представників фірм із різних держав світу, і це стосується як споживачів, так і постачальників основних та супутніх послуг. Сьогодні до складу Асоціації входить приблизно півтори тисячі членів [3]. Серед них: великі промислові корпорації та телекомунікаційні компанії, страхові компанії, консалтингові та аудиторські фірми, заклади освіти, громадські організації тощо.

National Business Travel Association (NBTA) представляє інтереси працівників галузі ділового туризму, організовує форуми для конструктивного обміну поглядами та ідеями між членами асоціації, а також сприяє підвищенню їх професійного рівня та іміджу фахівців у галузі ділового туризму загалом [4]. Асоціація приділяє надзвичайну вагу забезпеченню захисту та підтримки інтересів галузі перед урядовими органами та засобами масової інформації.

Кожного року NBTA організовує значну кількість семінарів і майстер-класів з актуальних питань, пов'язаних із організацією ділових поїздок. Щороку під час щорічного з'їзду членів асоціації проводиться понад тридцять різних семінарів, а також організовує виставку, яка присвячена діловому туризму [14]. За співпраці з університетом Корнелла в Нью-Йорку, NBTA створила унікальну навчальну програму для фахівців у сфері ділового туризму, яка містить низку важливих наукових компонентів (рис. 2).

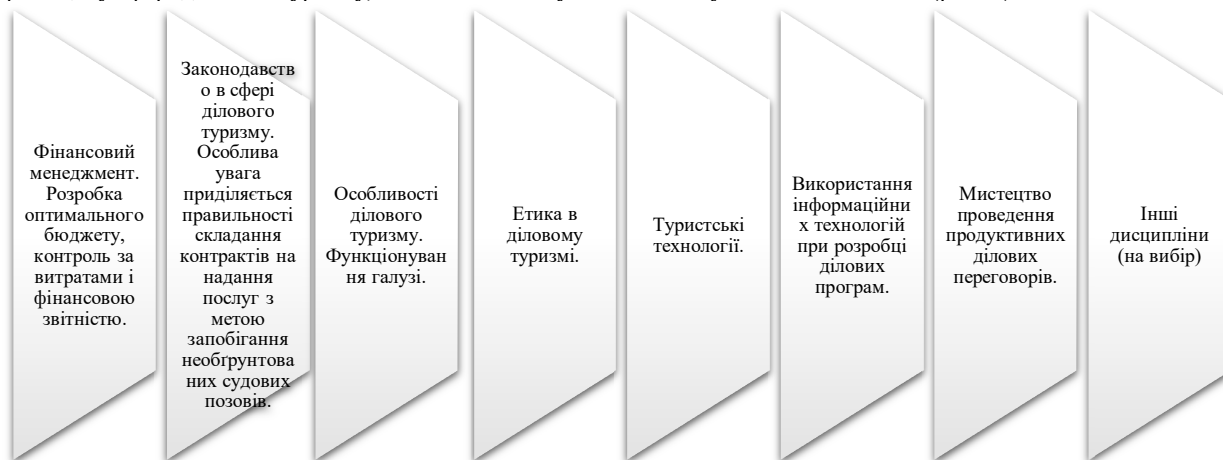

Рис. 2. Компоненти навчальної програми фахівців у сфері ділового туризму

Складено автором за матеріалами: [1]

Асоціація приймає на навчання членів NBTA, які мають не менше двоохрічного досвід роботи в сфері ділового туризму. По завершенню навчання, яке включає вивчення двох інтенсивних курсів, що тривають по одному тижню щорічно, і успішне складання іспитів, учасники отримують сертифікат, підтверджуючий їхню кваліфікацію як Certified Corporate Travel Executives (CCTE) [8]. Проте слід зауважити, що вартість цього навчання досить висока.

Члени Асоціації також мають доступ до інших можливостей для підвищення своєї кваліфікації, включаючи такі: Програми дистанційного навчання Netsmart, доступні на веб-сайті NBTA, а також участь у Travel Management Exchange Forum, що надає можливість першоджерело дізнатися про новітні технології в сфері ділового туризму та діловий досвід компаній, які успішно їх використовують.

Важливо відзначити, що члени Асоціації на сьогоднішній день користуються численними пільгами. Окрім зазначених освітніх програм, вони постійно мають доступ до актуальної інформації, яка стосується всіх аспектів організації ділових поїздок [5]. Це особливо цінно, оскільки успішне проведення кожної ділової подорожі залежить від безлічі факторів, які постійно змінюються, включаючи політичну ситуацію, епідеміологічну обстановку та інші фактори. І вся ця інформація надається членам NBTA через їхню «Direct Line».

Для забезпечення фінансування діяльності Національної асоціації бізнес-травел (NBTA) необхідні значні фінансові ресурси [7]. У цьому контексті, у межах NBTA було створено Інститут управління бізнес-подорожами (BTM), місією якого є проведення наукових досліджень в галузі ділового туризму, необхідних для успішної діяльності членів асоціації. Також BTM організовує навчальні програми для професіоналів у галузі ділового туризму та розшукує фінансові ресурси для забезпечення цих заходів. Важливо відзначити, що значна частина фінансових засобів спрямовується на надання грантів фахівцям, які бажають пройти навчання та отримати диплом CCTE.

Діяльність Національної асоціації управління бізнес-подорожами Великої Британії та Ірландії – Інститут управління подорожами (ITM). ITM було засновано в 1956 році та представляє весь спектр індустрії ділового туризму цих двох країн, галузь, оборот якої оцінюється у понад 25 мільярдів англійських

фунтів стерлінгів. На сьогоднішній день ІБТ налічує понад 1000 членів, з яких 2/3 – корпоративні організатори ділових поїздок, а 1/3 – постачальники послуг у сфері ділового туризму [6].

Мета і завдання, які ставить перед собою Інститут управління подорожами (ІТМ), великою мірою збігаються з цілями і завданнями NBTA [11]. Не випадково ці дві національні асоціації у листопаді 1999 року уклали угоду про стратегічне партнерство з метою не тільки зробити доступною для більш широкого кола фахівців інформацію, якою володіє кожна з цих асоціацій окремо, але й створити можливість взаємного користування послугами обох асоціацій членами цих організацій.

Асоціація керівників корпоративних подорожей (Association of Corporate Travel Executives – АСТЕ) налічує понад 2400 експертів і постачальників послуг у галузі організації ділових поїздок з 29 країн світу і існує тенденція, що це число буде змінюватись. АСТЕ має за мету сприяти установленню контактів між представниками різних секторів ділового туризму та сприяти обміну ідеями серед них. Основною функцією АСТЕ є підвищення професійних знань своїх членів, зокрема молодих фахівців, шляхом надання їм доступу до цінної інформаційної бази [15].

АСТЕ розглядає як рівноправних членів споживачів і постачальників послуг у галузі ділового туризму. АСТЕ акцентує увагу на підтримці тісної співпраці між своїми членами з метою створення спільноти професіоналів, які розуміють та поважають погляди своїх бізнес-партнерів, що сприяє більш результативній взаємодії між ними [9]. До членів АСТЕ належать організатори ділових подорожей та заходів, а також представників авіакомпаній, ресторанного бізнесу, туристичних агентств, компаній з оренди автотранспорту, працівників систем бронювання авіаквитків, спеціалістів зі страхування, оподаткування, профільною (відповідною) освітою та журналісти, які висвітлюють ділові події світу у засобах масової інформації.

Сьогодні існує багато асоціацій, які прямо стосуються готельного бізнесу, зокрема ІН&РА Міжнародна асоціація готелів і ресторанів (ІН&РА), Hospitality Information Technology Ass. Worldwide (НІТА), The Hotel & Catering International Management Ass (НСІМА), International Society of Hospitality Consultants (ІSHС) тощо.

У сфері конгресового і виставкового бізнесу існує кілька відомих та впливових організацій і асоціацій, що володіють високою репутацією і визнаною експертизою. Ці організації виконують ключову роль у сприянні розвитку та регулюванні цієї складної галузі [13]. Вони співпрацюють над створенням стандартів якості, сприяють обміну найкращими практиками та надають професіоналам цієї галузі можливості для навчання та професійного зростання.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі

Отже, міжнародні асоціації та професійні спілки, які діють у сфері організації ділового туризму, відіграють важливу роль у сприянні розвитку та підвищенні стандартів якості цієї галузі. Вони об'єднують фахівців із різних країн, сприяють обміну знань та найкращими практиками, співпраці та навчанню. Ці організації виступають як платформа для спільної діяльності та підтримки, сприяючи зростанню професіоналізму та розвитку галузі ділового туризму. Робота міжнародних асоціацій і професійних спілок сприяє підвищенню стандартів обслуговування, розвитку інновацій та збільшенню ефективності в цій важливій сфері глобального бізнесу. Ці організації розробляють стандарти професійної практики та етики, що сприяє забезпеченню високої якості послуг у галузі ділового туризму. Крім того, ці асоціації стимулюють розвиток глобальних мереж та партнерств між представниками різних сегментів ділового туризму, що сприяє розширенню можливостей та впливу цієї галузі на світову економіку.

Література

1. Андренко І. Б. Діловий туризм : навч. посібник / І. Б. Андренко. – Харків : ХНУМГ, 2014. – 165 с.
2. Прохорчук І.В. Теоретичні аспекти розвитку міжнародного ділового туризму в Україні / І. В. Прохорчук // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2012. – Вип. 110. – Частина II. – С. 116-123.
3. Безуглий В., Білосороз А. Сучасні тенденції розвитку ділового туризму в країнах Європейського Союзу. / В. Безуглий, А. Білосороз // Вісник Львівського університету. Серія : Міжнародні відносини. – 2012. – № 29(1). – С. 9-13.
4. What is business tourism and why is it so big? Tourism teacher. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://tourismteacher.com/business-tourism/> (дата звернення: 30.10.2023).
5. The International Congress and Convention Association. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.iccaworld.com> (дата звернення: 30.10.2023).
6. Дехтяр Н. А. Тенденції розвитку світового ринку ділового туризму / Н. А. Дехтяр. // Проблеми економіки. – 2014. – № 1. – С. 43-51.
7. Жученко В.Г. Особливості організації ділового туризму в Україні та сучасний стан його розвитку / В. Г. Жученко, К. Г. Діденко // Економіка. Фінанси. Право. – 2012. – № 12/2. – С. 13-15.

8. Seebaluck V., Naidoo P., Ramseook Munhurrun P. Prospects and Challenges of Business Tourism: A Case of Mauritius. / V.Seebaluck, P.Naidoo, P.Ramseook Munhurrun. // Review of Business & Finance Studies. – 2015. – № 6 (3). – P. 45-55.
9. Business tourism 101: All you need to know. TravelPerk. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.travelperk.com/blog/business-tourism/> (дата звернення: 30.10.2023).
10. Асоціація готелів та курортів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uhra.com.ua/> – (дата звернення: 30.10.2023).
11. ДАРТ. (Державне агентство розвитку туризму). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.tourism.gov.ua/> (дата звернення: 30.10.2023).
12. Національна туристична організація України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://nto.ua/index_ua.html?locale=en (дата звернення: 30.10.2023).
13. Офіційний сайт Асоціації ділового туризму України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://btaukraine.com/> (дата звернення: 30.10.2023).
14. Global Business Travel Association : веб-сайт. URL: <https://www.gbta.org/> (дата звернення: 30.10.2023).
15. The World Tourism Organization.[Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org/en> (дата звернення: 30.10.2023).

References

1. Andrenko I. B. Dilovyi turizm : navch. posibnyk / I. B. Andrenko. – Kharkiv : KhNUMH, 2014. – 165 s.
2. Prokhorchuk I.V. Teoretychni aspekty rozvytku mizhnarodnoho dilovoho turyzmu v Ukraini / I. V. Prokhorchuk // Aktualni problemy mizhnarodnykh vidnosyn. – 2012. – Vyp. 110. – Chastyna II. – S. 116-123.
3. Bezuhlyi V., Bilozorov A. Suchasni tendentsii rozvytku dilovoho turyzmu v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu. / V. Bezuhlyi, A. Bilozorov // Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya : Mizhnarodni vidnosyny. – 2012. – № 29(1). – S. 9-13.
4. What is business tourism and why is it so big? Tourism teacher.[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://tourismteacher.com/business-tourism/> (data zvernennia: 30.10.2023).
5. The International Congress and Convention Association. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www.iccaworld.com> (data zvernennia: 30.10.2023).
6. Dekhtiar N. A. Tendentsii rozvytku svitovoho rynku dilovoho turyzmu / N. A. Dekhtiar. // Problemy ekonomiky. – 2014. – № 1. – S. 43-51.
7. Zhuchenko V.H. Osoblyvosti orhanizatsii dilovoho turyzmu v Ukraini ta suchasnyi stan yoho rozvytku / V. H. Zhuchenko, K. H. Didenko // Ekonomika. Finansy. Pravo. – 2012. – № 12/2. – S. 13-15.
8. Seebaluck V., Naidoo P., Ramseook Munhurrun P. Prospects and Challenges of Business Tourism: A Case of Mauritius. / V.Seebaluck, P.Naidoo, P.Ramseook Munhurrun. // Review of Business & Finance Studies. – 2015. – № 6 (3). – P. 45-55.
9. Business tourism 101: All you need to know. TravelPerk. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.travelperk.com/blog/business-tourism/> (data zvernennia: 30.10.2023).
10. Asotsiatsiia hoteliv ta kurortiv Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://uhra.com.ua/> (data zvernennia: 30.10.2023).
11. DART. (Derzhavne ahentstvo rozvytku turyzmu). [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <https://www.tourism.gov.ua/> (data zvernennia: 30.10.2023).
12. Natsionalna turystychna orhanizatsiia Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : https://nto.ua/index_ua.html?locale=en (data zvernennia: 30.10.2023).
13. Ofitsiyni sait Asotsiatsii dilovoho turyzmu Ukrainy. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://btaukraine.com/> (data zvernennia: 30.10.2023).
14. Global Business Travel Association : веб-сайт. URL: <https://www.gbta.org/> (дата звернення: 30.10.2023).
15. The World Tourism Organization. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://www2.unwto.org/en> (data zvernennia: 30.10.2023).